

[Hoff.]

af Vejstyret til, saa maa det indskræpes, at Centraliseringen ikke bør drives videre end allerhøjest nødvendigt. En saadan Centralisering er i nogen Grad paakrævet, og det er derfor rimeligt, at den højtærede Minister har fundet det nødvendigt at fremkomme med et Forslag som det, der her foreligger, men det er jo nu engang saadan, at enhver Lov kan administreres paa forskellige Maader, og en Lov som den, der her er fremlagt, kan, naar den føres ud i Livet, administreres med en større eller mindre Tendens til Centralisering. Hvis man som mit Parti og jeg hælder til den Anskuelse, at det gælder om at decentralisere, gælder om at lægge saa mange Sager som muligt ud til lokal Afgørelse, og naar man mener, at Landets Administration allerede paa mange og væsentlige Punkter er mere centraliseret, end den burde være, er det ikke uden Betænkelighed, at man anbefaler en Ordning, som medfører en forøget Centralisering, og der er her ganske særlig to Forhold, som jeg i denne Forbindelse vil have Lov til at fremhæve.

Det første er selve Oprettelsen af Vejdepartementet. Uden ligefrem at oprette et Vejministerium, hvad vel intet Menneske har drømt om, har man ved dette Forslag valgt at henlægge Vejstyret under den største Organisationsenhed, som vi har inden for dansk Centraladministration. Man kan ikke lade være med at undre sig over, om det virkelig skulde være nødvendigt at gribe til et saa voldsomt Apparat, naar man betænker, at de fleste af vore Ministerier kun har eet Departement, og at det, som for blot et Aar siden var Ministeriet for offentlige Arbejder, og som dengang kun havde eet Departement, nu er blevet to Ministerier med to Departementer. Man faar uvilkaarligt den Tanke, at Tankerne om at lade et Vejdepartement være den øverste Vejstyrelse herhjemme stammer fra den Tid, da den højtærede Minister omgikkes med Planer om at lægge hele Landevejstrafikken og Færdselslovgivningen ind under Vejstyrelsen. Med Hensyn til dette kan man sige, at det vel i og for sig kan være ligegyldigt, om man kalder en saadan Overstyrelse et Departement, et Direktorat eller et Overinspektorat, men det er ikke helt ligegyldigt. Erfaringen viser, at jo større Rammer man giver en Organisation, des større Indflydelse vil den i Tidens Løb komme til at faa. For mig staaer det saadan, at selve Tilstedeværelsen af et Vejdepartement vil betyde, at det forelig-

gende Komplex af Lovforslag, om det gennemføres, vil blive administreret med en udpræget Tendens til Centralisering, og denne Frygt forøges yderligere, hvis man erindrer sig det, den højtærede Minister nævnte, dengang denne Samling af Lovforslag blev forelagt i forrige Afdeling af denne Rigsdagssamling, hvor Ministeren meddelte, at man i Sverige var gaaet over til at lade Vejene gaa ind under Statens direkte Styrelse, gøre dem til Statsveje, og at Ministeren i Grunden godt kunde tænke sig noget i denne Retning. Mig forekommer det rimeligt, om man opgav Tanken om Oprettelse af et saadant stort Apparat som et Vejdepartement og i Stedet for oprettede et Vejdirektorat, hvor der i Stedet for 3 Chefsstillinger kun blev en enkelt.

I denne Forbindelse kan der ogsaa være Grund til at nævne, at den megen Tale om at lave en samlet Vejplan og et samlet Vejnet ikke er helt upaavirket af de Anlæg af strategiske Veje, som man har foretaget i andre europæiske Lande. Noget saadant er ikke alene ganske uden Betydning for os eller overflødig for os, men det kan maaske indirekte komme til at tjene andre Interesser end Danmarks Interesser. Derfor tror jeg, vi skal være forsigtige med at lytte til den megen Tale om at lave et samlet Vejnet.

Det andet Forhold, jeg vil fremhæve, staaer i Forbindelse med det, jeg nævnte om, at Vejspørgsmaalene hovedsagelig var knyttede til lokale Interesser, til Sogneinteresser, Amtsinteresser og Landsdelsinteresser. Der findes jo nemlig Organer, som kan varetage Soggenes og Amternes Interesser, naar det gælder Vejvæsenet, men der findes ikke noget tilsvarende, som kan varetage Landsdelenes Interesser. Vejnettet i Jylland er først og fremmest af Betydning for Jyderne, Vejnettet her paa Sjælland først og fremmest af Interesse for Sjællænderne o. s. v., og disse Landsdelsinteresser, som f. Eks. kunde finde Udtryk i Ønsket om at anlægge en Vej fra den ene By til den anden, gaaende igennem flere forskellige Amter, kan ikke overlades til Amtsraadene alene, og de behøver ikke at overlades til en Centraladministration, som maaske ikke engang er i Stand til at paatage sig disse Ting saa godt som en lokal Landsdels-Vejorganisation. Jeg kunde derfor tænke mig at foreslaa, at man i sine Overvejelser medtog Spørgsmaalet om Oprettelse af Landsdelsvejinspektorater, eet for Jylland, eet for Fyn og eet for Sjælland-Lolland-Falster, og saa over dem en Vejdirektør, men saadan at de